

FOTOĞRAFTA KOMPOZİSYON

FOTOĞRAFÇILIKTA KOMPOZİSYON

Kompozisyon birbirinden farklı elementleri veya objeleri düzenleyerek bir bütün oluşturmaktır.

Başarılı fotoğraf çekmek için bu düşünceyle hareket etmek çok önemlidir. Her nasıl ki edebiyatta kompozisyon yazarken "giriş-gelişme-sonuç" gibi üçlü kurallar var ise fotoğrafçılıkta da yıllardır süregelen bazı kurallar vardır.

FOTOĞRAFÇILIKTA KOMPOZİSYON ÖĞELERİ

1- Çizgiler

Çizgiler görsel kompozisyonun en temel unsurlarındandır. Doğada çizgiler kendiliğinden oluşur ve bunu görmek fotoğrafçının esas görevlerindedir. Örneğin yukarıya doğru uzanmış bir ağaç dikey çizgi çizerken ufuk çizgisi yatay çizgi çizer veya bir ağaç diagonal çizgi çizer. Bu çizgilerin hepsinin anlamları, farklılıkları ve algıları vardır. Çizgiler izleyicinin gözünü konuya yaklaştırabilir uzaklaştırabilir veya fotoğrafı bölebilir.

Dikey Çizgiler: Güçlü ve sağlam bir ifade oluştururlar. Geometrik öğelerin fazla olduğu fotoğraflarda kadrajlama ve lens seçimine çok dikkat etmek gerekir çünkü eğilip bükülen çizgiler genellikle istenmez. Kadrajı oluştururken çizgilerin kenarlara tam paralel olması simetri algısını güçlendirir.

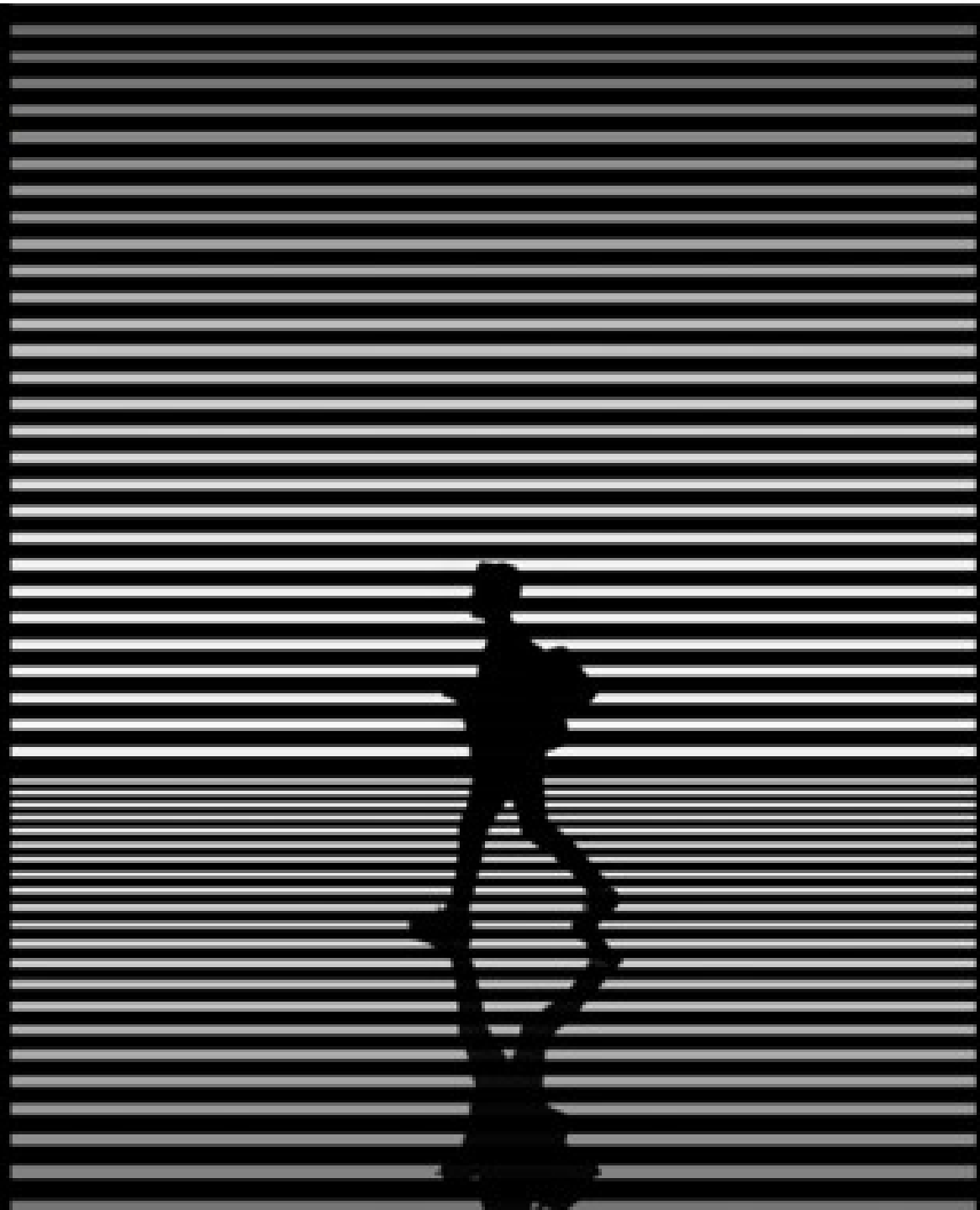

Bastien Hajduk

Üsteki fotoğrafta dikey çizgiler fotoğrafta bir ritm duygusu yaratıyor aynı zamanda sağ ve sol tarafı bölüyor. Fotoğrafa bakarken bir sonra sadece sol taraftaki pencereler varmış algısı yaratıyor, ritm oluşturan bölge kendini tekrarlıyor ve göz yanılgısı sağlıyor.

Yatay Çizgiler: Daha dingin,
hareketsiz, durgun bir algı yaratır.
Sakin fotoğraflarda bolca rastlarız.
Denge ve uyumu simgeler.

Özellikle bu tip çöl fotoğraflarında yatay çizgilerin birbiriyle ve dikey çizgilerle uyumu hele böyle çok iyi ışık kullanılarak gösteriliyorsa ve gök yüzündeki bulutlar da buna yardım ediyorsa en iyi fotoğrafınız olmaması için hiçbir neden yok.

Diagonal Çizgiler: kelime anlamı " Dikdörtgenin bir köşesiyle çarprazında bulunan köşesi arasında çizilen çizgi"

Dikey ve yatay arasındaki geçişleri sağlarlar, bu nedenle hareketi belirtirler. Daha dinamik fotoğraflar için tercih edilir.

Dasa Scuka

Diagonal çizgilerin birbiriyle ahengi, konu içindeki iki kişinin birbirine doğru hareket hissini desteklemiş. Sol üstteki bariyerle sağ taraftaki sarı ters diagonal çizgiler ahenk yaratıyor.

500px

500px.com/photo/90922299

Zhang Han

Fotoğraf çekilirken muhtemelen fotoğrafçı eğilmiş ve bu büyük görkemi daha büyük göstermiş ve amacına ulaşmış. Lavantaların ön tarafı flu açık diyafram kullanılmış, belliki amaç ağaca odaklanılmasını sağlamak. Kızıl gökyüzü de ağacın ortaya çıkmasına yardımcı olmuş

Erik Proper

Fotoğrafçı dikey çizgileri çapraz çizgilerle birleştirerek hem hareketi göstermiş hem de fotoğrafın sağ ve solunu ayırmış , ışığı da bu amacı doğrultusunda kullanmış . Alttaki ağaçların yerleşimi de çok iyi dengelenmiş.

2- Şekiller

Şekiller, çizgilerin oluşturduğu ara bölgelerdir. Çöl çizgilerinin arasında ki gölge bölge, soyut bir fotoğraftaki herhangi bir şeye istemeden benzettiğiniz yer gibi. Görmesi zordur, fotoğrafçı kadrajı, şekli belli eder. İzleyicinin şekli görüp göremeyeceğini bilemeyeceğimiz için biraz gizemli bir hava katar. Şekiller izleyicide psikolojik bir etki de yaratabilirler. Benzetilen öğeye bağlı olarak geçmişten bir şeyler hatırlayabilir veya etkileyici bir anı yaşatabilirler.

Şekilleri oluşturmanın ve göstermenin de bazı teknikleri mevcuttur.

Kırpma: Fotoğrafta istediğimiz ve göstermek istediğimiz bölümlerini kırparak izleyicinin dikkatini çekebiliriz. Fotoğrafta bir gizem oluşturmak için de kullanılabilir çünkü beynimiz fotoğrafın eksik olan parçasını istemsizce tamamlamaya çalışır. Burada da hayal gücü devreye girer.

Ölçeklendirme: Bazen aslında o kadar da büyük veya küçük olmayan objeleri daha büyük ve daha küçük göstermek isteyebiliriz. Örneğin fotoğrafta ritm oluşturan bir çok çiçek varsa ilk çiçekle diğer çiçekler arasındaki büyüklük farkını anlayamayız çünkü hem perspektif hem de fotoğrafın çekildiği lens bizde algı yanılgısı yaratır. Fotoğraf makinesine yakın olan nesnelere özellikle geniş açı lens kullanıldığında olduğundan büyük görünür ve perspektif oluşturmada kullanılır.

Trifoto

Çocuk, oluşturulan perspektif sayesinde uçaktan büyük algılanıyor . Sol altdaki kısa dal bile kadrajı destekleyecek nitelikte, sağ üsteki parlak alanla birlikte denge oluşturuluyor.

Bölümlendirme: Bir objeyi bir şekilde iki veya daha fazla parçaya bölmeye denir. Genellikle önüne bir obje konarak yapılır, simetri oluşturmada kullanılır.

Fotoğrafçı yansımaları
yansımaları dengelemiş ve aynı
zamanda bölümlendirme
kullanmış.

Odaklama: Bazen istenen bölge bilerek flu yapılarak da dikkat çekilebilir. Fluluk aynı zamanda hareketi de algılatırabilir. Gereğinden fazla netsizlik arkaplandaki veya ön plandaki objelerin olduğundan farklı algılanmasına da neden olabilir.

Kewin Wang

Fotoğrafta kuşların birlikte hareketi fluluk katılarak çok iyi bir şekilde anlatılmış kadrajdaki her yerin dolu olması, bulutların diagonal çizgileri ve gökyüzünün yatay çizgileri de harekete derinlik katmış.

Işıklandırma: Işık da fotoğrafta net alan kullanımı gibi objeye dikkat çekmek veya çekmemek için kullanılır. Göz, aydınlık olan objeye bakma eğiliminde olduğu için sanatçılar bunu doğru veya ters şekilde kullanırlar. Bazen aslında bakmadığımız yerde dikkat çekmeyen başka bir öge olabilir.

Michael Hansen

Klasik bir strobist fotoğraf. Model çalışma ortamında fotoğraflanmış , ışık konuyu ön plana çıkarmış arka plan ışığı ile çok iyi dengelenmiş.

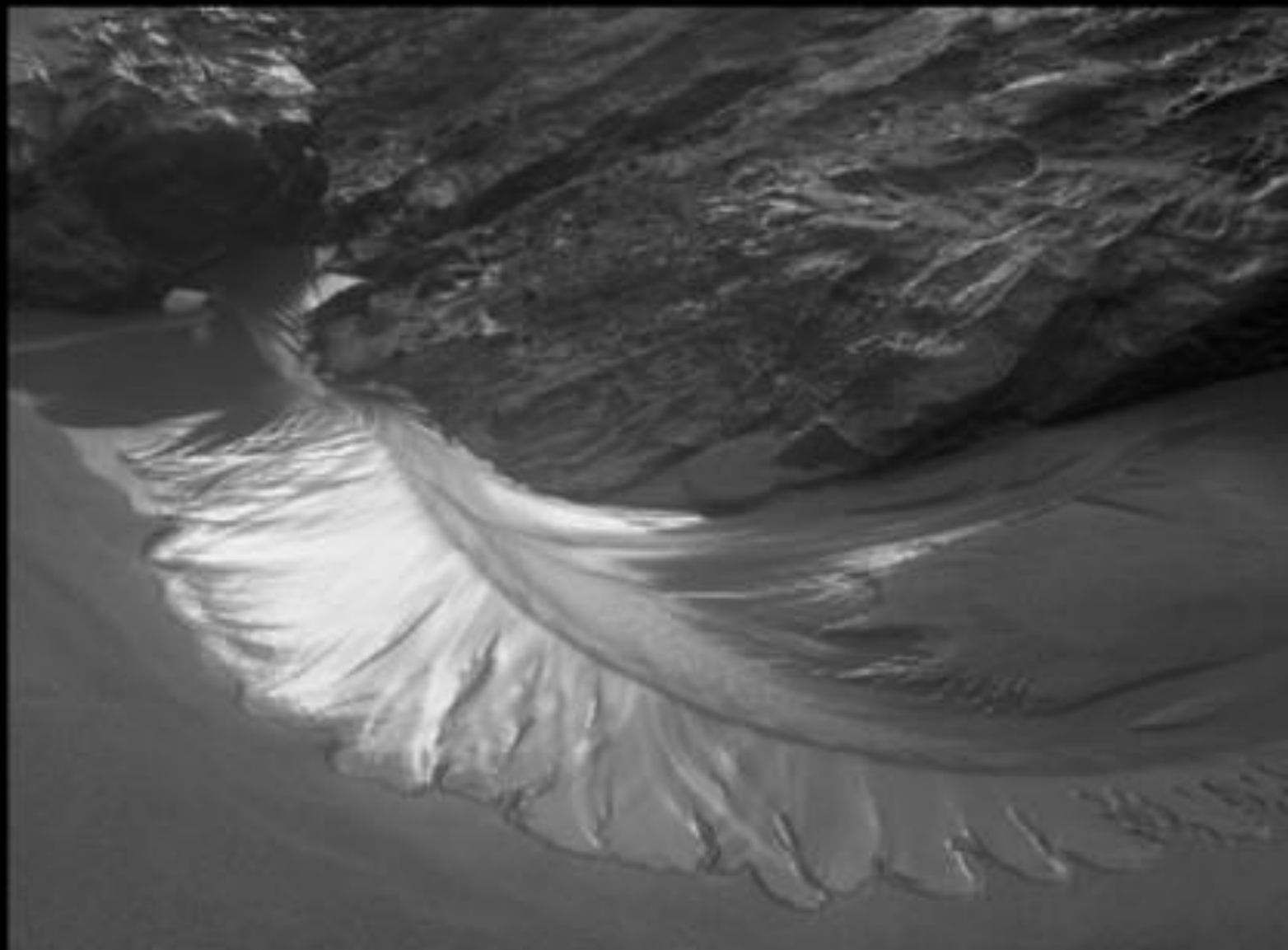

Metafor: Metafor veya farklı gösterme olarak anlatılan bu teknikte obje aslında olmadığı bir obje gibi veya farklı bir algıyla gösterilir. Genellikle daha gerçek üstücü fotoğrafçılar bu tekniği kullanırlar.

Abelardo Morell

Fotoğrafta evin gölgesi, evi betimlemiştir. Ev gibi algılıyoruz ama aslında o sadece evin gölgesi.

3- Boş Alan ve Sadeleştirme

Genellikle sade fotoğraflarda kullanılan boş alan tekniği, objeyi kadrajın ana ögesi yapmayı amaçlar, fotoğrafta dikkat dağıtıcı objelerden kaçınılır ve genellikle tek düze renkler kullanılır. Kontrast ortalama veya genellikle azdır, çok dikkat çekmek amaç değildir.

Bart Brouwer

David H Yang

Benzer fotoğraflar siyah beyaz ve renkli olarak Brouwer ve Yang'ın fotoğrafları ele alınabilir. Yatay ve dikey çizgilerin kullanımı, dengeli bir kadrarla buluşturulmuş. Her ikisinde de dinginlik söz konusu. Fotoğraflarda obje haricinde dikkatinizi başka bir öge çekmiyor.

4- Doğal Kadrajlama

Kadraj (çerçeveleme), fotoğraf makinasının vizöründe görünen görüntüdür, yani fotoğraf karesinin içine dahil edilen her şey kadrajdır.

Gündelik hayatımızda farkında olmasakta pek çok doğal kadraj mevcuttur. Kapıları düşünün, kapı bize doğal bir kadraj yaratır, veya anahtar deliği ağaç kabuğu.... Sayısız örnek bulabiliriz. Doğal kadraj, izleyicinin algısını objeye çekmede kullanılan ve çok etkili olan bir tekniktir.

Matthias Leberle

Leberle'nin bu fotoğrafında kollar öyle konumlandırılmış ki doğal bir kadraj oluşturulmuş ve tüm ilgi gözde toplanıyor. Net alan kullanımı da buna destek veriyor.

5- Tek Sayı Kuralı

Tekli kural diye adlandırılabileceğimiz bu kuralda genellikle 3 veya 5 obje bulunur, ortada mutlaka esas dikkat çekmek istediğimiz konu yer alır. Yani bir ana konu etrafında çerçeveleyici 2 yardımcı konu gibi düşünebiliriz.

7 flavor C/P

Sol ve sağ tarafta flu iki insan, ortada esas konumuz konu dışındaki objelerin olabildiğince ilgimizi çekmemesi gerekiyor. Bu fotoğrafta ışığın dahia iyi kullanılabileceğini ve n plandaki kişinin daha az ilgi çekmesi gerektiği söylenebilir.

BİR BÖLÜ ÜÇ KURALI

Daha öncede anlatıldığı gibi en bilinen ve en çok uygulanan tekniklerden biridir. Kısa parçanın uzun parçaya oranınının $1/2$ olması diye de bilinir, yani fotoğrafta önemi daha çok vermek istediğiniz bölüm $2x$ uzunluğunda daha önemli kısım x uzunluğunda olmalıdır, konuyu ortalamak kuralı bozar.

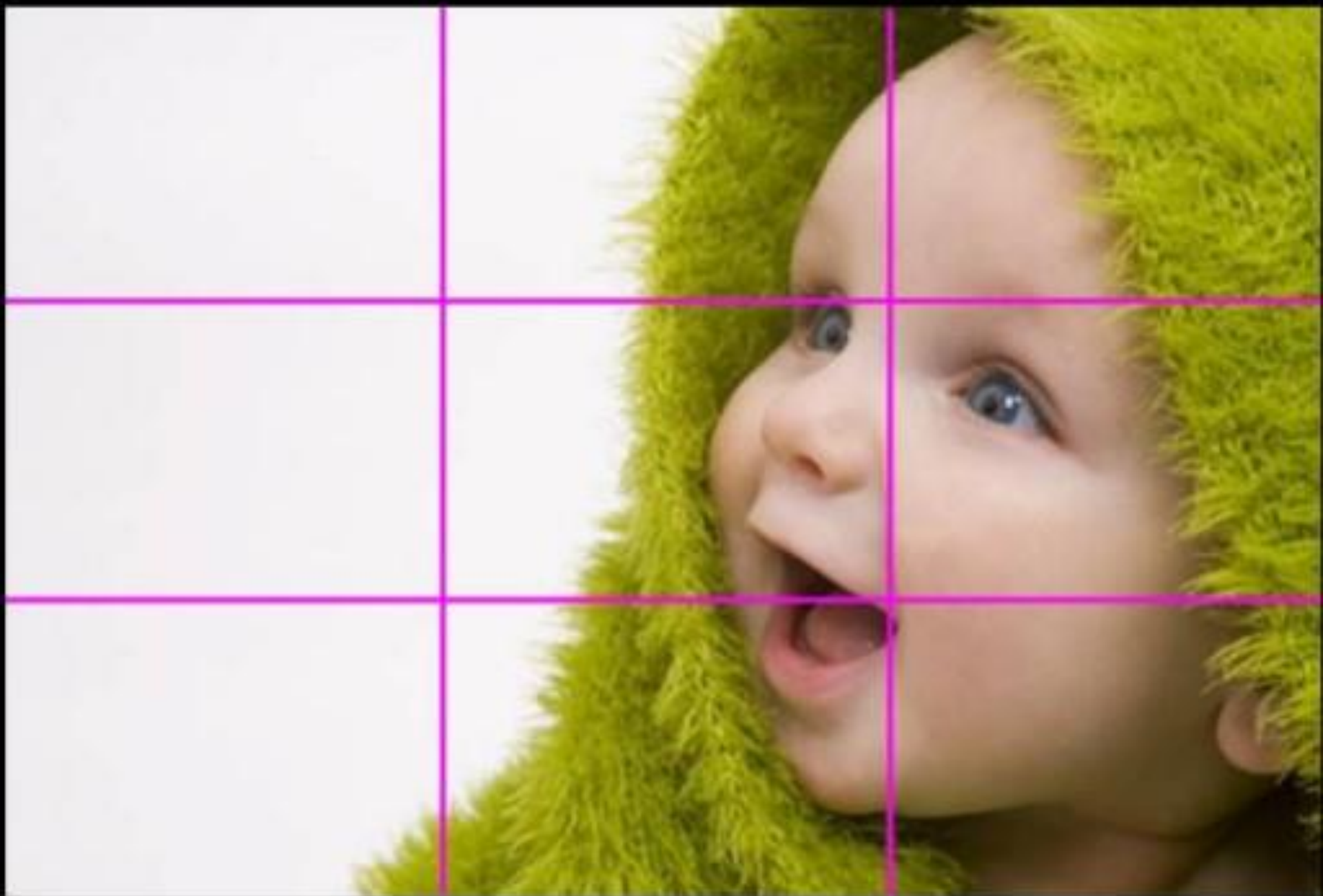

Lisa Holloway

Görebileceğimiz gibi konu , yanifotoğraftaki çocuk hemen hemen sağdaki altın noktalara konumlandırılmış , tam ortada değil ve sol tarafında boşluk bırakılmış

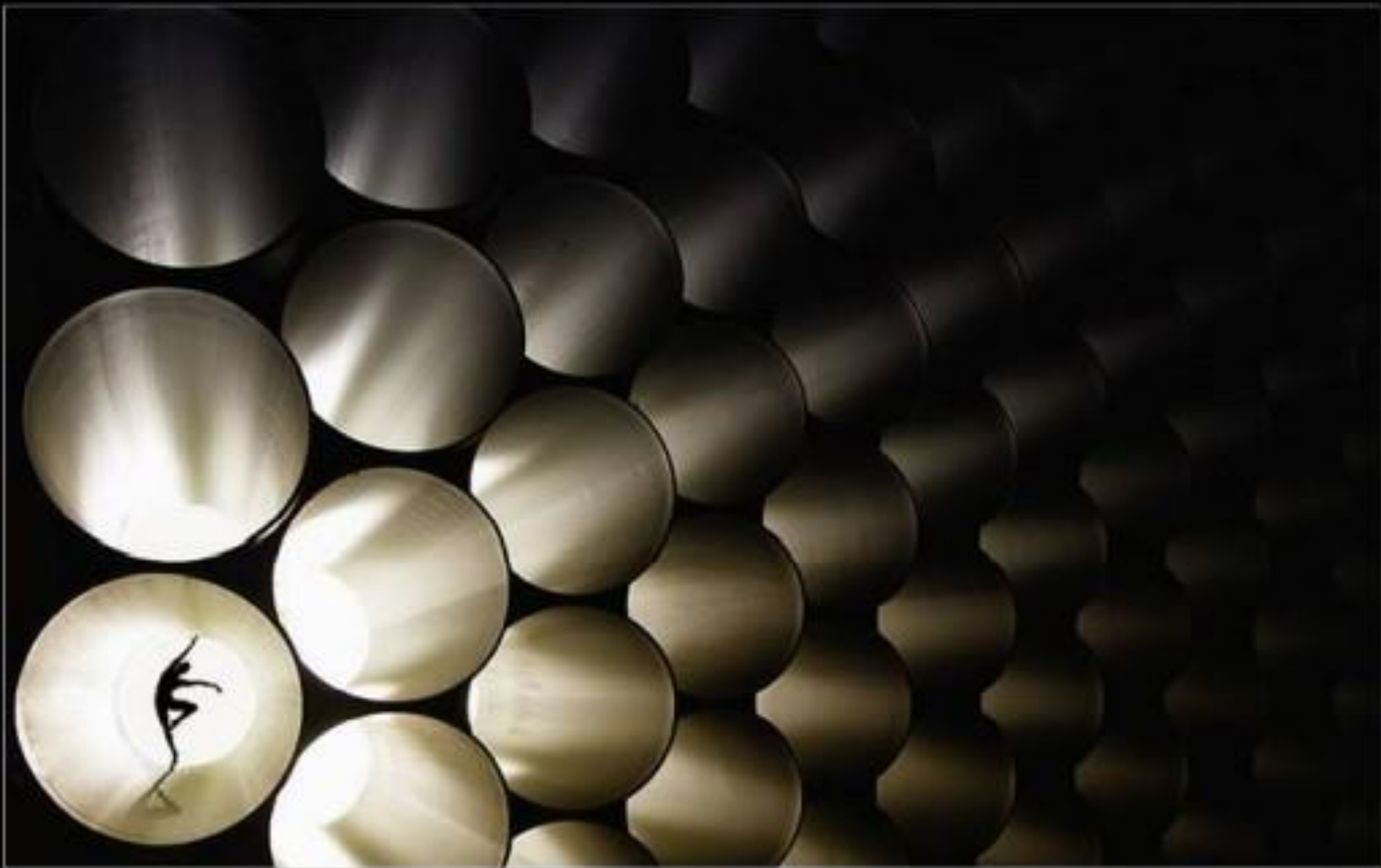

7- Ritim

Birbirini tekrar eden her şey bir ritmi oluşturur, ne kadar düzenli veya düzensiz olması gerektiğini fotoğrafçı seçer.

Zoltan Bartha

Fatih Balkan

Fotoğrafta kompozisyon oluşturmak ışık, makine, arka plan kadar önemlidir. Fotoğraf üzerinde izlenme süresini artıracaktır kompozisyon sadece fotoğrafın nasıl görüldüğünü etkilemekle kalmaz. Ancak fotoğraf makinelerin kompozisyon oluşturamadığı için burada fotoğrafçıya büyük iş düşer. Fotoğraf kalitesini ve anlamını fotoğrafçının sanatsal bakış açısı etkiler.

Fotoğraf sanatında denge, uyum, ritim, derinlik gibi faktörler etkilidir. Kompozisyon oluşturulurken gözün hoşlanacağı, bakanın etkileneceği anlar yakalamak gerekir. Fotoğrafçının görüntüye neleri ekleyip çıkaracağını, ışığı ve nesnelere nasıl kullanacağını önemlidir. Bu nedenle fotoğrafçının, fotoğrafta kompozisyon kuralları ve öğelerini bilmesi önemlidir.